

Az evangélium és az egyház

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Máté 18:15-17; Lukács 22:3; János 13:34; Róma 15:1; 1Korinthus 10:12; Galata 6:1-10

„Annakokáért míg időnk van, cselekedjünk jót mindenekkel, kiváltképpen pedig a mi hitünknek cselédeivel” (Gal 6:10).

„Néhány burgonyatermesztő arra gondolt, hogy megtartja magának a legnagyobb méretű burgonyát és a kisebbeket teszi félre az ültetésre. Ám nagy csalódás érte őket, mert a következő néhány betakarítás idején a termés mérete alig haladta meg az üveggolyókét. A földművesek saját kárukon tanulták meg az élet egy fontos törvényét.

Nem tarthatják meg maguknak a legjobbat, a vetésre csak a maradékot félretéve. Az élet törvénye szerint ugyanis azt aratjuk, amit elvetettünk.

Átvitt értelemben még mindig általános gyakorlat, hogy »az apró burgonyát « vetjük el. Az élet nagy dolgait megtartjuk magunknak, a maradékot pedig elvetjük, és abban reménykedünk, hogy a lelki törvények különös fordulata révén önzésünket majd önzetlenség jutalmazza” (*International Student Fellowship Newsletter*. 2007. március).

Pál ezt az elvet fejtegeti Gal 6:1-10 szakaszában. Ahelyett, hogy a tagok egymást „marnák és fálnák” (Gal 5:15), a gyülekezet legyen az a hely, ahol a Lélek vezetését követve a másikat önmagunk elé helyezzük. Tudjuk, hogy kegyelem által üdvözülünk, éppen ezért kell alázattal, nagyobb türelemmel és együttérzéssel bánnunk egymással.

ERŐSÍTENI AZT, AKI ELESETT

Pál egyrészt magas elvárásokat támaszt a keresztény életre vonatkozóan (Gal 5:16), viszont Gal 6:1 versében a hívőknek szóló tanácsa üdítően realiztikus. Az ember nem tökéletes, még a legőszintébb keresztény sem hibátlan. Gal 5:16 görög megfogalmazása arra utal, hogy az apostol egy olyan helyzetet vetít előre, ami valamikor bizonyára bekövetkezik a gyülekezetben. Gyakorlati tanácsot ad arra nézve, hogyan kezeljék az esetleg kialakuló ilyen helyzetet.

Mit tegyenek a keresztények, ha egy hittestvérük bűnbe keveredik (Mt 18:15-17; Gal 6:1)?

Akkor válik hasznunkra az apostol Gal 6:1 versében adott tanácsa, ha pontosan értjük, hogy mi is az a helyzet, amire gondolt, erre pedig a mondat első felében lévő két szó utal. Az első szó az, hogy „előfogja”, és szó szerint azt jelenti: „észrevenni”, „utolérni”, „meglepní”. A szövegösszefüggés és a szó finom árnyalatai arra utalnak, hogy Pál két dologra gondol. Nemcsak arra utal, amikor az egyik hívő „rajtakapja” a másikat valamilyen helytelen tetteen, hanem arra is, amikor valakit „elfog” egyfajta magatartás (lásd Péld 5:22), amit ideális esetben inkább kerülne. A Pál által említett helytelen tett valószínűleg nem szándékos. Erre az apostol szóhasználatából következtethetünk. A „bűn”-nek fordított görög szó a *paraptoma* nem szándékos bűnre, inkább valamilyen hibára, botlásra vagy téves lépésre utal. Az utolsó lehetőség a legvalószínűbb, különösen Pál korábbi megjegyzéseinek fényében, amelyekben arra int, hogy „*Lélek szerint*” járjunk. Ez természetesen nem mentség a bűnre, de egyértelmű, hogy az apostol nem szánt szándékkal elkövetett vétkekre gondol (1Kor 5:1-5). Ilyen körülmények között nem lehet büntetés, elítélés vagy kizárás a helyes válasz, inkább a megerősítés, az útbaigazítás. Itt a *katartizo* görög szó szerepel, ami azt jelenti, hogy „megjavítani”, „rendbe rakni”. Az Újszövetségben olvashatjuk még halászhálóok javítására vonatkozóan (Mt 4:21), a görög irodalomban pedig eltört csont helyreillesztését leíró orvosi kifejezésként fordul elő. Tehát ahogy nem hagynánk magára azt a hittestvérünket, aki elesett és eltörte a lábát, Krisztus testének tagjaiként gyengédséggel törődjünk azokkal a testvéreinkkel is, akik elesnek, miközben együtt haladunk a Krisztus országa felé vezető úton.

Miért fordul olyan gyakran elő, hogy Mt 18:15-17 tanácsának megfogadása helyett csúnyán beszélünk arról, akire haragszunk? Miért forr az emberben a méreg, miért gondol bosszúra?

ÓVAKODNI A KÍSÉRTÉSEKTŐL

„És monda Nátán Dávidnak: Te vagy az az ember” (2Sám 12:7)!

Nem szabad megfélemedezni Pál tanácsáról, amit Gal 6:1 versében olvashatunk, hogy vigyázzunk magunkra, nehogy kísértésbe essünk. Az üzenet fontosságára és személyes vonatkozására utal a megfogalmazás. „Ügyelvén” – az eredeti görög szó azt jelenti, hogy „gondosan megnézni”, „nagyon odafigyelni” (vö. Róm 16:17; Fil 2:4). Pál tehát szó szerint ezt mondja: „vigyázzatok magatokra”, különben titeket is meglep a bűn. A figyelmeztetést pedig azzal emeli ki még jobban, hogy míg Gal 6:1 első felében többes szám második személyben fogalmaz („*ti lelkiek*”), a vers második felében átvált egyes szám második személyre („*magadra*”). Ez nem a közösség egészére vonatkozó általános figyelmeztetés, inkább a gyülekezet minden tagjának, egyénileg szóló intés.

Az apostol nem nevezi meg pontosan azt a bizonyos kísértést, amitől erőlyesen óvja a galáciaiakat. Talán nem egy konkrét vétségre gondolt, hanem egyszerűen annak a veszélyére, hogy mások is elkövethetik *ugyanazt* a bűnt, amitől igyekeznek megszabadítani valakit. Gal 5:26 versében pedig a „*hiú dicsőségvágy*” ellen figyelmeztet, arra intve a hívőket, nehogy lelkileg különbnek véljék önmagukat azoknál, akiket helyes útra akarnak téríteni.

Miért kellett Pálnak a lelki gőg veszélyére figyelmeztetnie a galáciai hívőket (vö. 2Sám 12:1-7; Mt 26:34; 1Kor 10:12)?

A keresztyén élet egyik legnagyobb veszélye az elbizakodottság, ami azt az érzetet kelti bennünk, hogy a bűnök bizonyos fajtájával szemben védettséget élvezünk. A kijózanító igazság viszont az, hogy minden ember természetesen bűnös – ellenkezik Istennel. Isten Lelkének visszatartó ereje nélkül adott körülmények között szinte bármilyen bűnbe belesüllyedhetnénk. Megóvhat az önigazultság bűnétől, ha tisztában vagyunk saját magunkkal, és így képesek leszünk jobban együtt is érezni azzal, aki hibákat követ el.

Hányszor kaptuk magunkat már azon, hogy (talán csak gondolatban) elítéltünk valakit olyan bűn elkövetéséért, amibe már mi is belesültünk?

TERHEK HORDOZÁSA (GALATA 6:2-5)

A vétkezők helyreigazításán kívül még mit tanácsol Pál a galáciai hívknek (Gal 6:2-5; vö. Mt 7:12; Róm 15:1)?

Gal 6:2 versében a „teher”-nek fordított görög szó a *baros*. Olyan nehéz súlyt vagy rakományt jelent, amit messzire kellett elvinni. Idővel mindenféle baj vagy nehézség kifejezésére használatos szókép lett, mint például egy hosszú, forró napi munka terhére is (Mt 20:12). Bár minden bizonnyal kiterjed a hittestvéreknek az előző versben említett erkölcsi botlásaira Pál parancsa, hogy „*egymás terhét hordozzátok*”, a teherhordozás fogalma az apostol utalásában ennél valószínűleg sokkal szélesebb körben értendő. Tanácsai számos lelki megfigyelést tartalmaznak a keresztény élettel kapcsolatban, amelyek felett nem szabad átsiklani. Először is, amint Timothy George megjegyzi: „Minden keresztény hordoz terheket, amelyek méretükben és formájukban, a fajtájukat illetően talán különböznek, attól függően, hogyan rendelkezett az életünkről a gondviselés. Egyesek számára ez a kísértés terhe vagy az erkölcsi botlás következménye, mint ahogy az 1. versben olvashatjuk. Mások számára lehet valamilyen fizikai betegség, az elmeállapot zavara, családi válság, munkanélküliség, démoni erők nyomása vagy egy sereg más dolog. Egyetlen keresztény sem mentes a terhektől” (Timothy George: *The New American Commentary: Galatians*. Nashville, Tenn., 1994, Broadman & Holman Publishers, 413. o.).

Másodszor pedig, Isten nem akarja, hogy *minden* terhünket egyedül hordozzuk. Ám sajnos sokkal készségesebben segítünk valaki terhét cipelni, mint engedjük, hogy mások vegyék vállukra a miénket. Pál elítéli az önelégültséget (Gal 6:3), a lelki gögöt, azt, ha nem vagyunk hajlandóak beismerni, hogy nekünk is vannak gyengeségeink, bizonyos dolgok hiányoznak belőlünk. Az ilyen büszkeség nemcsak megfoszt mások vizsgáztatásától, hanem emiatt megakadályozzuk, hogy a másik ember betölthesse azt a szolgálatot, amit Isten vár tőle. Végezetül pedig Isten azért kér, hogy hordozzuk egymás terhét, mert a mi tetteinkben mutatkozik meg az Ő vizsgálatása. Ennek az elvnek az az alapja, hogy az egyház Krisztus teste. Pál szavaiban is találunk erre példát: „*De az Isten, a megalázottak vizsgálatója, minket is megvigasztalt Titus megjöttével*” (2Kor 7:6). Figyeljük meg, hogy „Pál nem a csendben elmondott imádsága és az Úrra való várása nyomán tapasztalta Isten vizsgáztatását, hanem egy barát társaságában, az általa hozott jó hírek révén. Az emberi barátság, egymás terhének hordozása részét képezi Isten népére vonatkozó tervének” (John R. W. Stott: *The Message of Galatians*. Leicester, England, 1968, Inter-Varsity Press, 158. o.).

KRISZTUS TÖRVÉNYE (GALATA 6:2-5)

Pál a terhek hordozását összekapcsolja Krisztus törvényének betöltésével. Mit ért „Krisztus törvénye” alatt (Mt 22:34-40; Jn 13:34; Gal 5:14; 6:2)?

A „Krisztus törvénye” (*ton nomon tou Christou*) páli kifejezés, ami a Bibliában másutt nem fordul elő, csak 1Kor 9:21 versében találunk hasonló megfogalmazást (*ennomos Christou*). Az egyedi kifejezésre számos, eltérő magyarázatot találtak. Van, aki tévesen úgy érvel: ez a bizonyíték arra, hogy Istennek a Sínai-hegynél adott törvényét egy másik törvény, Krisztusé váltotta fel. Mások szerint a *törvény* szó csupán általános „elvet” jelöl (lásd Róm 7:21), ami azt jelenti, hogy egymás terhének hordozásával Jézus példáját követjük. Az utóbbi magyarázatnak van alapja, ám a szövegösszefüggés és a Gal 5:14 verséhez hasonló megfogalmazás szerint „Krisztus törvényének betöltése” utalás az erkölcsi törvény szeretettel való betöltésére. Levele korábbi részében Pál már rámutatott, hogy Krisztus eljövetele nem érvénytelenítette az erkölcsi törvényt. Ellenkezőleg! A keresztyén életében továbbra is fontos szerepe van a szeretet által értelmezett erkölcsi törvénynek. Ez a rövid összefoglalása Jézus tanításának, amit gyakorolt is egészen a haláláig. Egymás terhét hordozva nemcsak Jézus példáját követjük, hanem a törvényt is betöltjük.

Az itt vizsgált szövegekben még találkozunk a 2. és az 5. vers látszólagos ellentmondásával is, amit azonban könnyen felold a felismerés, hogy Pál más-más szót használ a két különböző helyzet bemutatására. Amint már láttuk, a 2. versben a nehéz teher hosszan tartó cipelésére vonatkozó görög szó a *baros*. Az 5. versben azonban a *phortion* szó a hajórakományra, a katonák hátizsákjára vonatkozik vagy akár az anyaméhben lévő gyermekre. Az előbbi terheket le lehet tenni, az utóbbit azonban nem. A várandós anyának hordoznia kell gyermekét. Amint ez a példa is érzékelteti, vannak olyan terhek, amelyek hordozásában segíthetnek mások, míg bizonyos terhek cipelését másik ember nem vállalhatja helyettünk, sem velünk együtt. Ilyen például a lelkifurdalás, a szenvedés vagy a halál. Ezek esetében egyedül Isten támogatására kell hagyatkoznunk (Mt 11:28-30).

Bizonyos terhek hordozásában segíthetnek emberek, másokat azonban egyedül az Úr elé vihetünk. Hogyan tanulhatjuk meg átadni az Úrnak azt, aminek az elviselése meghaladja az erőnket?

VETÉS ÉS ARATÁS (GALATA 6:6-10)

Az Újszövetségben egyedül Gal 6:7 versében fordul elő a „*csűfoltatik*” szó (görögül *mukterizo*), de az Ószövetség görög fordításában gyakran feltűnik. Szó szerint azt jelenti, hogy „megvetéssel felhúzza az orrát”. Az Ószövetségben jellemzően arra vonatkozik, ha valaki megveti Isten prófétáit (2K-rón 36:16; Jer 20:7), sőt, egyszer még az Isten elleni lázadó magatartást is ez a szó fejezi ki szemléletesen (Ez 8:17). Pál szavainak a lényege, hogy meglehet, az ember nem figyel Istenre, talán még a parancsolatait is semmibe veszi, de Istennél nem lehet okosabb. Ő az igaz Bíró, és végezetül majd mindenkinek fizetnie kell tetteiért.

Mit akar Pál kifejezni Gal 6:8 versében? Milyen bibliai példákat találunk arra, amikor valaki a testnek, ill. a léleknek vet (lásd pl. Dán 1:8; Mt 4:1; Lk 22:3; ApCsel 5:1-5)?

Pálnak a vetéssel és aratással kapcsolatos hasonlata nem szokatlan, számos ókori közmondásban is fellelhető az élet egy tagadhatatlan tényeként. Az viszont érdekes, ahogyan a testre és a lélekre vonatkozó korábbi megjegyzéseinek kiemelésére használja e hasonlatot az apostol. „Ezt ma úgy mondanánk, hogy szabadon választhatunk, ám választásunk következményeit már nem válogathatjuk meg tetszés szerint” (James D. G. Dunn: *The Epistle to the Galatians*. Peabody, Mass., 1993, Hendrickson Publishers Inc., 330. o.).

Isten nem mindig ment meg bűneink földi következményeitől, mégsem kell kétségbe esnünk rossz döntéseink miatt. Örülhetünk, hogy Isten megbocsátotta bűneinket és a gyermekeivé fogadott. Élhetünk mostani lehetőségeinkkel és „befektethetjük” azt, ami a miénk, aminek a termését majd a mennyben aratjuk le. Gal 6:10 eközben azt példázza, hogy „a keresztény etikának kettős a fókusza: az egyik egyetemes, mindent felölel: »*cselekedjünk jól mindenkivel*«; a másik pedig konkrét és meghatározott: »*kiváltképpen pedig a mi hitünknek cselédeivel*«. Pál egyetemes érvényű felszólításának az az alapja, hogy Isten mindenütt, minden embert a saját képére teremtett, ennél fogva minden ember felbecsülhetetlen értéket jelent számára. Amikor a keresztények megfeledkeztek e bibliai kijelentés kiemelkedően fontos *alaptételéről*, elkerülhetetlenül áldozatul estek a faji, nemi, törzsi, osztályok közötti előítélet elvakító bűneinek, valamint a bigottság ezer más válfajának, amelyek Ádám és Éva korától egészen napjainkig megrontják az emberi közösségeket” (Timothy George: *The New American Commentary: Galatians*. Nashville, Tenn., 1994, Broadman & Holman Publishers, 427-428. o.).

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Isten Lelke a gonoszságot a lelkiismeret uralma alatt tartja. Amikor az ember önmagát felmagasztalva a Lélek hatásától elzárkózik, a gonoszság természet aratja. Az ilyen embert a Lélek egyre kevésbé és kevésbé tudja visszatartani attól, hogy az engedetlenség magvait vesse. A figyelmeztetés mind kevésbé fog rajta. Az ilyen ember fokozatosan elveszíti istenfélelmét. A testnek vet, romlás fog aratni. Érik a termés, aminek a magját ő maga vetette el. Megveti Isten szent parancsolatait, hússzíve kőszívvé dermed. Az igazsággal szembeni ellenállás megszilárdítja a bűnben. Az özőnvíz előtti világban azért terjedt el annyira a törvénytelenység, a bűnözés és a kegyetlenkedés, mert az emberek a gonoszság magvait szórták. Mindenkinek tudnia kell arról az erőről, ami az ember lelkét rombolja. Nem azért következik ez be, mert Isten így rendelkezett volna az emberre vonatkozóan. Az Úr senkit nem tesz lelkileg vakká. Elegendő világosságot és bizonyítékot ad ahhoz, hogy képesek legyünk különbséget tenni az igazság és a tévedés között, de nem kényszerít az igazság elfogadására. Mindenki szabadon választhatja a jót, vagy választhatja a rosszat. Ha az ember elzárkózik a bizonyítéktól, ami elegendő ahhoz, hogy ítéletét helyes irányba terelje, és egyszer a gonoszságot választja, a második alkalommal már készségesebben fogja ugyanazt tenni. Harmadszorra még messzebb távolodik Istentől, és azt választja, hogy Sátán oldalára áll. Egészen addig halad így, amíg teljesen meg nem szilárdul a gonoszságban, elfogadja a hazugságot és igazságként ragaszkodik hozzá. Ellenállásának aratása ekként érik be” (Ellen White megjegyzései, *The SDA Bible Commentary*. 6. köt. 1112. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) **Gyakorlati értelemben mit jelent „útbaigazítani” a bűnbe esett hit-testvért? Az elkövetett bűn természete mennyiben befolyásolja a gyógyulás folyamatát? Vajon a helyreigazítás azt jelenti, hogy minden oda kerül, ahol azelőtt volt?**
- 2) **Vannak olyan terhek, amelyeket ki-ki csak maga hordozhat (Gal 6:5). Hogyan dönthetjük el tehát, mikor kell segítségért folyamodnunk?**
- 3) **Milyennek tűnik gyülekezetünk a Galáciai levél 6. fejezetében olvasottak fényében? Személyesen mit tehetünk a változás érdekében?**

ÖSSZEFOGLALÁS: Isten az egyház krisztusi lelkülete által érezteti jelenlétét népe között. Abban is megmutatkozik, ahogy a vétkezőknek megbocsátanak, helyreigazítják őket; ahogy a próbákban segítik egymást; ahogy szándékos jóindulattal fordulnak nemcsak egymás felé, hanem mindenki más felé is.

LUKÁTSI VILMA:

SZŐNYEGCSOMÓZÁS

Leterítette Isten az Időt
életünk elé, mint egy szőnyeget,
tudatosan vagy öntudatlanul
szövegetjük belé az éveket,
mert ahogy a percekből az órák,
órákból napok, hetek, hónapok
megisméltődő ábrái közé
egy-egy történés élénk színt rakott,
úgy alakul rajza életünknek
a sok csomóból gyors egymásután
kusza esztendőket vetületein
az Isten felé fordult oldalán!
Mert Ő mindig az egészet látja,
nem a részletekben elveszendőt,
élet-mintánk szövegetéséhez
Ő ajándékozik egy-egy esztendőt,
míg a sok csomó és bog között is
– bárhogy dúl a motívumok harca –
Ő látja már, hogy ábrázolódik
az ember Fiának Krisztus-arca.